

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, zwany dalej PZO, na okres 10 lat. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Silne Błota PLH100032 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.

Obszar Natura 2000 Silne Błota PLH100032 został zatwierdzony na podstawie decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 roku przyjmującej, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) - Dz. U. UE. L. z 2011 r. nr 33, str. 146.), a wyznaczony został w celu utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego i gatunków zwierząt:

- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*,
- 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi sporządził PZO uwzględniając treść art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. nr 34, poz. 186, z 2012 r. poz. 506 i z 2017 r. poz. 2310), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie PZO.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, PZO dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Projekt PZO został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony;

- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich;
- obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zapewnił udział społeczeństwa w opracowywaniu projektu PZO w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 238, 284, 322 i 471) zwanej dalej ustawą ooś.

W dniu 9 listopada 2017 r. pismem, znak: WPN.6320.7-12.2017.MKu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzania planów zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032. Obwieszczenie opublikowano w dniu 14 listopada 2017 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na tablicy ogłoszeń w urzędzie oraz w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym (Nasz Dziennik).

W dniu 22 czerwca 2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem, znak: WPN.6320.7-12.2017.MKu, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzania planów zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032 wraz z założeniami do sporządzania PZO. Obwieszczenie wraz z założeniami opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi w dniu 22 czerwca 2018 r. Ponadto obwieszczenie zostało opublikowane na tablicy ogłoszeń w urzędzie oraz w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym (Nasz Dziennik).

W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie 21 dni nie zgłoszono żadnych uwag.

W toku prac nad sporządzaniem PZO dla obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032 odbyły się dwa spotkania dyskusyjne Zespołu Lokalnej Współpracy. Na spotkania zaproszono przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych, grupę ekspertów oraz inne zainteresowane strony.

Sporządzający PZO, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu.

Udział różnych grup interesu stanowi integralną część procesu sporządzania PZO dla obszaru Natura 2000. Z tego względu, w toku prac nad PZO, stosowane były różne formy przekazu, które umożliwią jak najlepszy przepływ informacji pomiędzy Wykonawcą i Zamawiającym a zainteresowanymi stronami. W celu umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie obszaru Natura 2000 udziału w pracach związanych ze sporządzaniem PZO, utworzony został Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW), w skład którego weszli przedstawiciele kluczowych grup interesu oraz eksperci przyrodnicy. Zespół Lokalnej Współpracy brał udział w opracowaniu PZO i jego dokumentacji podczas cyklu dwóch spotkań dyskusyjnych zorganizowanych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Wykonawcę PZO. Spotkania odbyły się w dni robocze w godzinach przedpołudniowych i popołudniowych, miały charakter jednodniowych warsztatów:

I spotkanie – 4 października 2018 roku, w miejscowości Gieczno ul. Główna 53, 95-001 Biała;

II spotkanie – 3 lipca 2019 roku, w miejscowości Gieczno ul. Główna 53, 95-001 Biała.

Informacja o planowanych spotkaniach została przekazana interesariuszom telefonicznie i drogą elektroniczną. Głównym celem spotkań była wnikliwa dyskusja kolejnych etapów powstawania PZO. W trakcie warsztatów określono bezpośrednie i potencjalne zagrożenia dla obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032. Ustalono działania, które są konieczne dla zachowania występujących na tym terenie populacji gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru.

W ramach prac nad projektem PZO granicę obszaru Natura 2000 opisano w oparciu o 100 punktów jej załamania, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992. Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody opis granic stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia, natomiast mapa obszaru – załącznik nr 2.

W trakcie prac terenowych w obszarze Natura 2000 Silne Błota PLH100032:

- potwierdzono występowanie w obszarze populacji 1188 kumaka nizinnego *Bombina bombina* oraz 1166 traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*;
- nie potwierdzono występowania siedliska 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne - siedlisko prawdopodobnie zostało stwierdzone w obszarze w wyniku pierwotnego błędu naukowego, zbiornik Silne Błota wraz ze strefą szuwarową nie jest pochodzenia naturalnego; zbiornik nie ma charakteru dystroficznego, przeważają zbiorowiska roślinne związane ze zbiornikami eutroficznymi;
- stwierdzono występowanie ważki - zalotki większej 1042 *Leucorrhinia pectoralis* oraz siedlisk korzystnych dla jej występowania, zaproponowano dodanie gatunku jako przedmiotu ochrony tego obszaru.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody i § 3 rozporządzenia w sprawie PZO, zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony stwierdzonych gatunków, będących przedmiotami ochrony, określono cele działań ochronnych oraz działania ochronne, w tym dotyczące monitoringu stanu ochrony.

Głównymi zagrożeniami dla przedmiotów ochrony obszaru są: zanieczyszczenie zbiornika Silne Błota nawozami, środkami ochrony roślin wpływającymi z pól. Spływ nawozów może prowadzić do nasilenia eutrofizacji zbiornika i pogorszenia stanu siedlisk gatunków, pogorszenia jakości wód. Zagrożeniem dla części stanowisk kumaka nizinnego jest też bezpośrednio ich niszczenie, zasypywanie, przeorywanie, przekształcanie w grunty orne. w myśl art. 28 ust. 10 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony stanowi załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

W oparciu o zidentyfikowane zagrożenia oraz stan ochrony przedmiotów ochrony sformułowano cel działań ochronnych możliwy do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w jego realizacji. Celem działań ochronnych dla 1188 kumaka nizinnego *Bombina bombina* oraz 1166 traszki grzebieniastej *Triturus cristatus* jest utrzymanie obecnego stanu ochrony gatunku (U1).

Powyższy cel działań ochronnych został sformułowany przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz panujących ograniczeń (wynikających ze środków technicznych, finansowych oraz aktualnego stanu wiedzy), jednak przy zachowaniu ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu optymalnego, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony siedlisk gatunków w obszarze. Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody cel ochrony został przedstawiony w załączniku nr 4 do przedmiotowego zarządzenia.

Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz cel działań wyznaczono działanie ochronne, tj.: utrzymanie obecnej strefy buforowej wokół stanowiska kumaka nizinnego; niedopuszczenie do przeorywania gruntów dochodzących do samego brzegu zbiornika. Zaplanowano monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotu ochrony obszaru. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Nie występuje konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony. Powyższe działania ochronne zostały ujęte w załączniku nr 5 do niniejszego zarządzenia na podstawie art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z § 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie PZO dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, w zakresie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Silne Błota PLH100032. Nie stwierdzono konieczności zmiany zapisów obowiązujących dokumentów planistycznych.

W trakcie prac nad sporządzeniem PZO, przeprowadzono analizę pod kątem art. 28 ust. 10 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody, na podstawie której ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032. PZO jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000 Silne Błota PLH100032.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 11 oraz art. 39 ustawy o oświadczeniu z dnia 17 października 2019 r. znak: WPN.6320.8-12.2017.MKu podał do publicznej wiadomości informację o wyłożeniu PZO (obszaru Silne Błota PLH100032 oraz innych obszarów, które w tym samym terminie miały sporządzoną dokumentację PZO), sporządzonych w formie projektów zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych m.in. dla obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032. Obwieszczenie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na tablicy ogłoszeń w urzędzie i w prasie codziennej o zasięgu regionalnym (Gazeta Wyborcza) w dniu 18 października 2019 r.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Silne Błota PLH100032 wpłynęły uwagi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Uwagi dotyczyły:

- proponowanych działań ochronnych, skoro celem jest utrzymanie obecnego stanu, a są zagrożenia istniejące dla populacji kumaka nizinnego to powinny zostać określone działania ochronne w zakresie ochrony czynnej, np. określenie stref buforowych, które zostaną pokryte odpowiednią roślinnością, czy zakładanie zadarnionych rowów. Uwagę uwzględniono, wprowadzono zapis dotyczący utrzymania obecnej strefy buforowej wokół stanowiska kumaka nizinnego, niedopuszczenie do przeorywania gruntów dochodzących do samego brzegu zbiornika.

Wykonanie zapisów tego PZO pociąga za sobą szacunkowe koszty, wg stanu na dzień 2 października 2019 r., w wysokości ok. 18 tys. zł.

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej może być finansowana zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o ochronie przyrody, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nieobjętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) niniejszy projekt został uzgodniony z Wojewodą Łódzkim pismem z 6 lipca 2020 r., znak: RT-II.0521.8.2020.